

GERA PRAKTIKA: STALVIRŠIŲ MONTAVIMAS

Šiame lape pateikiamos geros praktikos gairės dėl darbo procedūrų, asmeninės apsaugos priemonių ir įrangos, skirtų ženkliai sumažinti įkvepiamo kristalinio silicio dioksido kiekį, kai vyksta akmens paviršių (pavyzdžiui, dirbtinio akmens, natūralaus akmens ar porceliano) pjovimas, šlifavimas ar poliravimas montavimo vietoje (pavyzdžiui, vartotojo namuose). Šios gairės skirtos apsaugoti tiek montuotoją, tiek visus kitus asmenis darbo zonoje.

PRIEIGA

Suteikite prieigos teisę prie darbo vietos tik įgaliotiems darbuotojams.

BENDROJI INFORMACIJA

- Jei montuojant stalviršių nereikia pjauti, šlifuoti, poliruoti ar šlifuoti smėlio srove, įkvepiamo kristalinio silicio dioksido dulkių nesusidarys.

PRIEŠ MONTAVIMĄ

- Paruoškite visas plokštes darbo, o ne montavimo vietoje.
- Prieš plokščių pristatymą į montavimo vietą, nuvalykite dulkes nuo jų viršutinės ir apatinės pusės.
- Jei montuojant reikės daug pjovimo darbų, grąžinkite plokštes į gamyklą pakartotinam pjaustymui.
- Išjunkite ir uždarykite vietines šildymo/oro kondicionavimo sistemas.

BŪTINI ĮRANKIAI MONTAVIMO VIETOJE

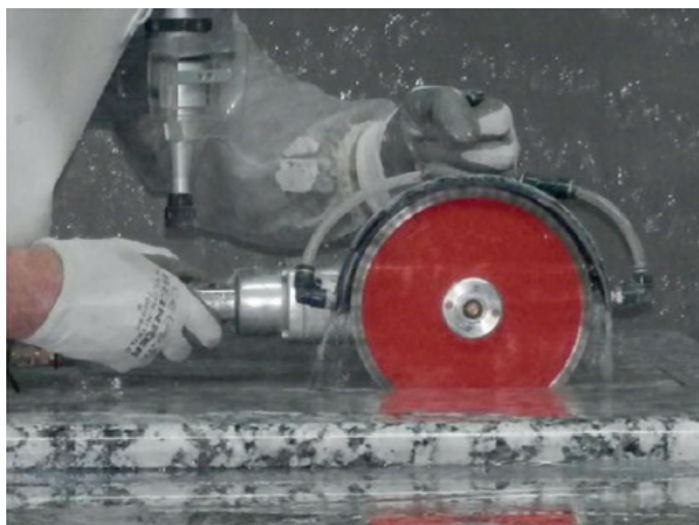
- Jei montavimo vietoje neišvengiamai būtina atlikti modifikacijas, dirbkite lauke naudodami įrankius, kuriuose yra integruota vandens sistema.
- Jei lauke dirbti galimybės nėra, dirbdami su įrankiais patalpoje naudokite dulkių surinktuvą prijungtą prie dulkių siurblio su HEPA filtru.

PO MONTAVIMO

- Po montavimo darbų išvalykite darbo vietą naudodami šlapius metodus arba dulkių siurbį su HEPA filtru.

TIKRINIMAS IR TESTAVIMAS

- Kas kartą prieš naudojant įrangą ir vandens tiekimo sistemą apžiūrėkite, ar jie neturi apgadinimo požymių.
- Įsitikinkite, kad įranga ir vandens tiekimo sistema veikia gerai.
- Saugokite patikrų įrašus laikotarpiu, atitinkančiu valstybės

įstatymus (mažiausiai penkis metus).

- Įdiekite priemones, skirtas kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.

VALYMAS IR TVARKYMAS

- Šalinkite dulkes sandariuose maišuose pagal vietos reglamentus.
- Reguliariai valykite įrangą pagal gamintojo rekomendacijas.
- Plokštes ir grindis valykite žemo slėgio vandens srove iš žarnos arba naudodami šlapią šlavimą.
- Tvarkydami išbirusias sausas medžiagas naudokite dulkių siurbimo sistemas su HEPA filtru.
- **NENAUDOKITE sausų šepečių arba suspausto oro valymui.**

MOKYMAS

- Suteikite savo įmonės darbuotojams informaciją apie įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikius sveikatai.
- Darbuotojai turi būti mokomi dulkių poveikio prevencijos, kontrolės priemonių funkcionavimo patikrinimo ir jų naudojimo, suteiktų kvėpavimo takų apsaugos priemonių naudojimo (kur ir kada) bei veiksmų nesklaidymu metu. Žiūrėkite užduočių rekomendacijų lapą **2.3.4** ir Geros praktikos rekomendacijų 1-ą dalį.

STEBĖSENA

- Paruoškite planą, skirtą tikrinti kontrolės priemonių taikymą ir jų laikymąsi. Žr. užduočių rekomendacijų lapą **2.3.3**.
- Darbdaviai turi užtikrinti, kad darbuotojai turėtų visas priemones toliau nurodytame kontroliniame sąraše procedūroms vykdyti.

ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

- Žr. užduočių rekomendacijų lapą **2.1.15**, skirtą asmeninės apsaugos priemonėms, ir užduočių rekomendacijų lapą **2.2.37**, skirtą kvėpavimo takų apsaugos priemonėms statybinių plokščių gamyboje.
- Sukamieji įrankiai, kuriuose yra integruota vandens sistema, generuoja įkvepiamą kristaliniu silicio dioksidu užterštą vandens dulksną, kurį galima išsisklaidyti ir būti įkvėpta. Dėl to kvėpavimo takų apsaugos priemonės gali būti reikalingos net ir naudojant įrankius, kuriuose yra integruota vandens sistema.
- Nurodykite zonas, kur privaloma dėvėti asmeninės apsaugos priemones.
- Montavimo vietoje atlikdami darbus su šlapio tipo rankinius įrankiais arba įranga su dulkių surinktuvu prijungtu prie dulkių siurblio (su HEPA filtru) naudokite puskaukę su P3 filtru.
- Naudojamų kontrolės priemonių tinkamumo nustatymui būtina atlikti rizikos įvertinimą. Jei reikia, turėtų būti pateiktos ir dėvimos kvėpavimo takų apsaugos priemonės (tinkamo apsaugos koeficiento).
- Kol asmeninės apsaugos priemonės nėra naudojamos, jos turi būti laikomos švariose saugojimo vietose.
- Keiskite kvėpavimo takų apsaugos priemones po tiekėjo rekomenduoto termino.

DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KONTROLINIS SĄRAŠAS

☐ Paruoškite visas plokštes darbo vietoje. Jei montuojant reikės daug pjovimo darbų, grąžinkite plokštes į gamyklą pakartotinam pjaustymui.	☐ Sauso tipo įrankius naudoti draudžiama! Sauso tipo įrankiai sukelia aukštą įkvepiamo kristalinio silicio dioksido dulkių lygį.	☐ Atlikdami stalviršių pjovimo, šlifavimo (įprastu būdu ar smėlio srove), gręžimo ar poliravimo darbus montavimo vietoje naudokite puskaukę.	☐ Dėvėkite, prižiūrėkite ir saugokite visas suteiktas kvėpavimo takų apsaugos priemones vadovaudamiesi instrukcijomis.
☐ Įsitikinkite, kad montavimo vietoje ventiliacija veikia tinkamai.	☐ Išsiliejusias medžiagas reikia nedelsiant išvalyti. Rekomenduojama naudotis dulkių siurbliais ir šlapio valymo metodais. Nuotėkiai turi būti nedelsiant pašalinti.	☐ Apžiūrėkite, ar naudojama įranga neturi apgadavimo, nusidėvėjimo ar prasto veikimo požymių. Radę kokių nors nesklaidymų, praneškite savo viršininkui.	☐ Tikrinkite ir įgyvendinkite priemones, skirtas kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.
☐ Montavimo vietoje naudokite šlapio tipo rankinius įrankius arba naudokite įrangą su dulkių surinktuvu prijungtu prie dulkių siurblio su HEPA filtru.			

Šie rekomendacijų lapai turi padėti darbdaviams laikytis darbo saugos ir higienos įstatymų reikalavimų kontroliuojant įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį.

Šio užduočių rekomendacijų lapo pagrindinių gairių laikymasis padės sumažinti poveikį.

Siekiant kuo daugiau sumažinti įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį, gali būti nebūtina taikyti visų šiame lape išvardintų kontrolinių priemonių priklausomai nuo

kiekvieno atvejo specifinių aplinkybių, tuomet reikia taikyti tik tinkamas apsaugos ir prevencijos priemones. Šis dokumentas taip pat turėtų būti prieinamas asmenims, kurie darbo vietoje gali būti veikiami įkvepiamo kristalinio silicio dioksido. Jis padės jiems kuo efektyviau pasinaudoti įgyvendinamomis kontrolės priemonėmis.

Šis dokumentas – tai ištrauka iš Geros praktikos vadovo saugiam darbui su silicio dulkėmis, skirtas asmeninei įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikio kontrolei.